

130136 - روزهی نذر مهمتر از روزهی شش روز شوال است و بر آن مقدم است.

سوال

به یک بیماری مبتلا شدم و نذر کردم اگر شفا بیابم برای خداوند عزوجل پانزده روز روزه بگیرم، اما مشخص نکردم که کی این روزهها را بگیرم. الحمدلله شفا پیدا کردم و روزه گرفتن را از ماه رجب شروع کردم، اما خسته شدم، بنابراین بقیه را در ماه شعبان گرفتم، باز خسته شدم و رمضان فرا رسید، روزهی رمضان را گرفتم و الان هم در ماه شوال هستیم. آیا اول شش روز شوال را روزه بگیرم یا پنج روز باقی ماندهی نذر را اول ادا کنم؟ لطفا توضیح دهید.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

«شما باید اول بقیه‌ی روزهی نذر خود را به پایان برسانید، سپس اگر توانستید روزهی شش روز شوال را بگیرید، و اگر این شش روز را روزه نگیری اشکالی ندارد چراکه روزهی شش روز شوال مستحب است نه واجب. اما روزهی نذر واجب و فرض است، بنابراین شما باید قبل از مستحب، اول فرض را انجام بدهید، اما اگر نیت کرده‌اید که این پانزده روز را پی در پی روزه بگیرید باید آن را پی در پی انجام دهید و پراکنده انجام دادن آن جایز نیست و روزههایی که گرفته‌اید نیز به حساب نمی‌آید.

اما اگر نیت کرده‌اید پانزده روز را پراکنده روزه بگیرید، در این صورت روزه گرفتن بقیه‌ی آن یعنی پنج روز دیگر واجب است که ان شاءالله انجامش می‌دهید و مساله پایان می‌یابد.

اما شایسته است که پس از این دیگر نذر نکنید، زیرا نذر به دلیل سخن پیامبر - صلی الله علیه وسلم - شایسته نیست، چرا که می‌فرماید: **نذر نکنید زیرا نذر چیزی از تقدیر را برنمی‌گرداند، بلکه با آن از مال بخیل بیرون می‌آید.**

بنابراین نذر چه برای بیمار و چه برای غیر بیمار کار شایسته‌ای نیست، اما اگر انسان نذری کرد که طاعت پروردگار بود - مانند نماز و روزه - باید به آن وفا کند، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: **کسی که نذر کرده طاعت الله را انجام دهد، پس طاعتش را انجام دهد، و کسی که نذر کرده مرتکب معصیتش شود، پس معصیت او را انجام ندهد** به روایت بخاری در صحیح.

پس انسان اگر نذر کرد که چند روز روزه بگیرد یا دو رکعت نماز بخواند یا مبلغی از مال را صدقه دهد لازم است که به آن طاعت وفا کند، زیرا الله متعال در ستایش مومنان می‌فرماید:

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا [انسان: ۷]

(به نذر خود وفا می‌کنند و از روزی می‌ترسند که گزند آن فراگیر است).

و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - در حدیث پیشین دستور به وفای به نذر داده‌اند، چرا که نذر سبب شفا نیست و سبب به دست آمدن حاجت نیست، بنابراین نیازی به آن نیست، اما صرفاً کاری است که انسان خود را به آن مکلف می‌سازد و به واسطه‌ی آن از مال بخیل کم می‌شود، سپس پشیمان می‌شود و در سختی می‌افتد و آرزو می‌کند ای کاش نذر نکرده بود، حال آنکه شریعت چیزی را آورده که برای مردم آسان‌تر و سودمندتر است و آن نهی از نذر است.»